

YAD VASHEM KALENDER 2014 – 2015 / 5775.

Zoals elk jaar met de Hoge Feestdagen treft U hierbij weer onze Nieuwsbrief aan met daarin een project bij Yad Vashem in Jeruzalem. Dit keer een wel heel praktische, namelijk een kalender voor het komende, zowel Joodse als Christelijke jaar. Sinds een aantal jaar geeft Yad Vashem een gedenkwaardige kalender uit met een uniek thema. Een kalender met 16 maanden met een oplage van 5.000 stuks, aanvangend september 2014 – het begin van het Joodse jaar 5775 - en eindigend in december 2015 en het einde van het Joodse jaar 5775.

De kalender is uitgegeven in 3 talen, te weten Hebreeuws, Engels en Spaans. Net zoals de succesvolle formule in vorige jaren, zal de kalender worden aangeboden aan donoren en hoogwaardigheidbekleders, die Yad Vashem bezoeken.

Onderstaand het voorbeeld van de kalender 2013-2014.

De kalender voor het komende jaar toont een deel van Yad Vahems Kunstcollectie. De uniciteit van deze kunstverzameling ligt niet in de uitgebreidheid, maar vooral in de verscheidenheid, die de Shoah biedt, namelijk die van de persoonlijke ervaring. Deze kunstwerken, gecreëerd voor en tijdens de Shoah, zijn in principe de unieke persoonlijke erfenis van de artiest.

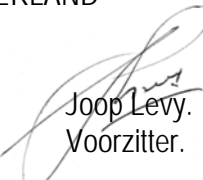
De kalender toont de landschappen en de stadsgezichten van de collectie. Of deze kunstwerken de schoonheid van het landschap en het stadsgezicht tijdens vredige tijden terugroepen of de harde realiteit duiden van het leven onder de Nazi vervolging, zij allen herinneren ons aan de creativiteit, die weigerde te doven, zelfs onder de verschrikkelijkste omstandigheden.

Als dank voor Uw in het verleden bewezen steun, bieden wij U deze kalender aan, waarbij wij de hoop uitspreken ook nu weer op Uw financiële hulp te mogen rekenen voor belangrijke projecten bij Yad Vashem in Jeruzalem.

Wij wensen U en Uw naasten vele gezonde en goede jaren en Shalom in Israël.

Namens het bestuur van de

STICHTING VRIENDEN VAN YAD VASHEM NEDERLAND

Joop Levy.
Voorzitter.

ONS MORELE KOMPAS

Op 10 juni 1971, in de aanloop naar de dag dat zijn dochter Anne 42 jaar oud zou zijn geworden, schreef Otto Frank een brief aan Yad Vashem in Jeruzalem om de helpers uit het Achterhuis voor te dragen voor 'The Righteous among the Nations'-onderscheiding.

Het is een brief van twee kantjes, te lezen op de website van Yad Vashem, waarin hij beknopt en feitelijk weergeeft wat deze helpers met gevaar voor eigen leven hebben gedaan om anderen te redden. De brief eindigt met de simpele mededeling: "For further details I am pointing to the well-known "Diary" of my daughter Anne." Je kunt je voorstellen, dat die afsluitende zin de behandeling van de voordracht enigszins heeft versneld. Voor de erkenning van de helpers van Anne Frank was waarschijnlijk geen langdurig onderzoek nodig.

In het Anne Frank Huis wordt een video getoond waarin één van de helpers, Miep Gies, verslag doet van het gesprek waarin Otto Frank haar vroeg om te helpen bij de onderduik. Haar antwoord was even prompt als duidelijk: "Maar natuurlijk! Ik vond dat vanzelfsprekend." Ik heb die video al ontelbare keren gezien, maar ik ben iedere keer weer geroerd als ik dit fragment zie. Niks aarzeling, niks nachtje over slapen, niks bespreken met mijn man, maar recht vanuit een soort ingebouwd moreel kompas: 'Maar natuurlijk!'.

Er is de laatste jaren onder historici nogal wat discussie over het hanteren van een 'goed-fout' kader bij het duiden van verzet, collaboratie en passief toekijken. Er wordt door sommigen gepleit voor het vervangen van het morele zwart/wit-beeld door 'grijs', waarin verzetsmensen minder goed zouden zijn dan wij aanvankelijk dachten en collaborateurs minder fout. Alsof het verschil tussen goed en fout niet goed te maken zou zijn. Ik ben geen aanhanger van die visie en ik word

daarin gesterkt door de video van Miep Gies. Er zijn veel meer voorbeelden te vinden van mensen, bij wie het onderscheid tussen goed en fout van meet af aan haarscherp op het netvlies stond. Rudolph Cleveringa, bijvoorbeeld, met zijn bekende protestrede op 26 november 1940 tegen het ontslag van zijn joodse collega-hoogleraren. Of Bernardus IJzerdraad, gobelinrestaurateur te Rotterdam, die op de dag van de capitulatie als eerste in het verzet ging en als grondlegger van het Geuzenverzet op 13 maart 1941 op de Waalsdorpervlakte werd geëxecuteerd.

Miep Gies, Rudolph Cleveringa, Bernardus IJzerdraad en nog vele anderen voegden daad bij woord. Denken in termen van goed en kwaad is één ding, ernaar handelen een ander. De Righteous of the Nations dachten en handelden. Dat zij in de algemene historiografie in Nederland over de oorlog niet tot het verzet worden gerekend is daarom even opvallend als pijnlijk.

Het Anne Frank Huis is van meet af aan een plek geweest met een educatieve missie en dat is het nog steeds. Ieder jaar zijn er meer dan 1000 educatieve groepsprogramma's in het Anne Frank Huis, voeren we meer dan 300 educatieve projecten uit in het buitenland (in meer dan 30 landen), ontwikkelen we lesmaterialen voor scholen, geven we trainingen aan docenten.

We wijzen jongeren aan de hand van het levensverhaal van Anne Frank op de gevaren van antisemitisme en discriminatie, we laten ze kennismaken met de rollen van daders, helpers, slachtoffers en toekijkers. We dragen bij aan hun morele vorming, aan hun morele kompas. In de hoop, dat, als het ooit nodig mocht zijn, ook zij zullen antwoorden: "Maar natuurlijk!" Ik wens alle vrienden van Yad Vashem een zoet nieuwjaar.

Ronald Leopold
Algemeen directeur Anne Frank Stichting

HET NIEUWE JOODSE JAAR: 5715 (2014-2015) OFTEWEL: ROSJ HASJANA, IS LETTERLIJK: "HOOFD VAN HET JAAR"..

Dit jaar valt Joods Nieuwjaar op 24 en 25 september. U vraagt zich misschien af waarom er staat "dit jaar", waarom niet elk jaar op dezelfde datum, zoals in het burgerlijk jaar het geval is: 1 januari valt altijd op 1 januari. De verklaring is dat het Joodse jaar bepaald wordt door de maan; het burgerlijke jaar door de zon. De maan cirkelt om de aarde in 29 en een halve dag . Het maanjaar is $12 \times 29,5 = 354$ dagen. Als "we" er niets aan doen is het verschil na 16 jaar zowat een half jaar.

De oplossing is dat men in een cyclus van 19 jaar zeven keer een extra maand inlast. Na 19 jaar vallen de Joodse en de burgerlijke datum weer samen. (Eens geloofde ik het niet, maar bij napluizen klopte het precies!).

De strekking van de inhoud van de gebeden op beide dagen is in de eerste plaats om zelfonderzoek te doen, ons bewust te worden van onze fouten en ons echt voor te nemen die óm te smeden in goede daden. Hoe zeer je je voorneemt dit en dat te verbeteren, het lukt helaas niet altijd en derhalve zien we volgend jaar weer (bijna) dezelfde of andere tekortkomingen. Maar ook als het slechts gedeeltelijk of zelfs helemaal niet gelukt is, is het belangrijk dat onder ogen te zien en wellicht dat het in het komende jaar toch beter gaat..... De taal van de gebeden is soms van een poëtische schoonheid en van een verheven inhoud.

In de synagogen worden op beide dagen honderd tonen op de sjofar geblazen. Een sjofar is een zorgvuldig geprepareerde holle hoorn; het erop blazen is een kunst op zichzelf die de blazers tevoren goed moeten oefenen. Ik ben altijd gespannen als de man die zal blazen, zijn mond aan de hoorn zet, want ook als je goed geoefend hebt is het moeilijk, maar voor zover ik me herinner is het zelden mis gegaan en kan de blazer zo nodig overnieuw beginnen. De honderd tonen hoeven niet in één keer ten gehore gebracht te worden, ze zijn in enkele delen over de lange dienst verdeeld. Het is een eigenlijk primitief geluid, maar bij mij dringt het diep door in mijn zieltje.....

Men wenst elkaar in Joodse kring "tot een goed jaar moge je ingeschreven worden". Men stelt zich voor dat de Eeuwige ons inschrijft in het Goede, dan wel in het Slechte, Boek, dat wil zeggen: ten leven of ten dode. Gelukkig weten we zelden of nooit wát het geworden is....

We eten, meestal vlak voor de warme maaltijd, een (stukje) appel met honing, om materieel nog eens het zoete waar we op hopen, te benadrukken.

Goede Jomtov!
Dr. Bloeme Evers.

INZAMELINGSPROJECT PERSOONLIJKE ITEMS HOLOCAUST SLACHTOFFERS

Yad Vashem Jeruzalem besloot in 2011 tot een inzamelingscampagne van voorwerpen, die de betreffende eigenaars/slachtoffers zeer dierbaar waren en die tot op heden in het bezit zijn van hun nabestaanden, waar ook ter wereld. Yad Vashem verzoekt eenieder deze items, zo mogelijk vergezeld van foto's en documentatie, aan hen te doen toekomen. Gezien de spanne tijds die reeds verstreek sedert WO-2, is het zeer belangrijk dit onderwerp nog die aandacht te kunnen geven, die het zo verdient. Elk item, tentoongesteld in het museum, vertegenwoordigt de voor de vermoorden zo intense gevoelens, die zij koesterden jegens betreffend voorwerp. Gevoelens, die van ultiem belang zijn om deze gruwelijke periode nog dieper te laten doordringen in onze huidige tijd en voor de toekomst. Elk ontvangen voorwerp met eventueel eigen verhaal zal worden gecatalogiseerd in de Yad Vashem-database. Sinds de start van de inzamelingsactie hebben velen van over de hele wereld reeds gevolg gegeven aan deze oproep. Yad Vashem heeft verscheidene dierbare voorwerpen, zoals dagboeken, brieven, foto's, enz. van nabestaanden ontvangen. Indien u nog beschikt over een voorwerp dat kan bijdragen aan deze inzamelingsactie, neemt u dan s.v.p. telefonisch contact op met J.Levy, telefoonnummer: 020 - 6646025.

Uit: periodiek Yad Vashem Israël

UITREIKINGEN RECHTVAARDIGEN ONDER DE VOLKEREN DOOR YAD VASHEM IN DE WERELD.

Men vraagt zich af wat we kunnen leren van de aantallen en verhoudingen per land van de mondiaal uitgereikte erkenningen, alsmede de reikwijdte daarvan.

Vooraf dient men vast te stellen dat niet elke redder bereid is/was te worden erkend, om hen moverende redenen. Door een aantal van hen is gekozen voor de mogelijkheid tot optekening in de archieven van Yad Vashem. Ook aan de zijde van de overlevenden bestond niet altijd de kracht en moed hun verhaal te doen en gevolg te geven door het feit van de daaraan verbonden officiële erkenning; dit tekende zich vooral af in de landen achter het voormalige IJzeren Gordijn, waar het communisme overheerste.

Een bijkomende factor is, dat mensen, wiens poging tot het redden van Joodse levens niet succesvol was, geen officiële erkenning wensten, doch wel naar Yad Vashem kwamen om te getuigen; dit dwingt respect af. Voorbeeld: onderzoekers schatten dat er 5000-7000 Joden ondergronds schuilden in Berlijn. Slechts 1200-1500 van hen overleefden deze tragedie, terwijl bij de bombardementen van Berlijn een onbekend aantal werd gedood, terwijl de overlevenden

werden opgepakt en gedeporteerd. Bij gebrek aan informatie en bewijs konden niet alle Duitsers, die hun leven riskeerden bij het redden van Joden, worden erkend.

Alvorens men statistische conclusies verbindt aan het verschil tussen aantal uitreikingen in de diverse landen, moet men stilstaan bij het feit dat, ofschoon de Holocaust een totale vernietiging van alle Joden behelsde, de verschillende landen onderling, met elk een eigen aantal Joodse landgenoten, ieder een ander beleid, houding ten opzichte van de Duitsers en karakter van de lokale bevolking, plus de mate van gevaar die de lokale Joden bedreigde, de haalbaarheid van een redding bepaalde.

Als voorbeeld: tot 01 januari 2014 vonden in Nederland 5.351 uitreikingen plaats, waarvan 2 aan personen uit Indonesië. Totaal werden er over heel Europa 25.271 uitreikingen gehouden tot 01 januari 2014. Wij hopen dat het ons, hier in Nederland, nog lang mogelijk zal zijn dit en ander belangrijke werk te kunnen voortzetten en hopen daarbij op uw financiële steun te mogen rekenen.

INTERESSE IN BESTUURSFUNCTIE ?

We zien ons bestuur graag versterkt met een actief persoon, liefst met enige achtergrondkennis over WO II en die goed op de hoogte is en kan werken met de moderne communicatiemiddelen.

Uw aanmelding, voorzien van een kort curriculum vitae, wordt graag tegemoet gezien via e-mail jooplevy2@gamil.com

De Stichting bezit het ANBI Certificaat
Giften zijn fiscaal aftrekbaar.

NOOIT VERGETEN - BLIJVEND HERDENKEN.

Uw legaat is fiscaal aftrekbaar.

Ontvangsten zijn zonder aftrek van kosten bestemd voor Yad Vashem
Jeruzalem. Info: strikt vertrouwelijk 020 – 664 60 25